

Gróf Szapáry Gyula

Gróf szapári, muraszombati és szécsiszigeti **Szapáry Gyula** (Pest, 1832. november 1. – Abbázia, Osztrák tengeremlék [ma Horvátország], 1905. január 20.), a Szapáry családból való magyar arisztokrata politikus, országgyűlési képviselő, tárnokmester, Heves és Külső-Szolnok vármegye főispánja, előbb magyar belügyminiszter a Szlávy- és Bittó-kormányokban, majd a Tisza Kálmán-kormány pénzügy- majd földművelésügyi minisztere, majd a Magyar Királyság miniszterelnöke 1890 és 1892 között. Az Aranygyapjas rend lovagja.

Élete, munkássága - Portréja (Koller Károly fényképe, 1890)

A főnemesi szapári, muraszombati és szécsiszigeti gróf Szapáry család sarja. Apja, gróf Szapáry József (1799–1871), udvari tanácsos, anyja, báró orci Orczy Anna (1810–1879) volt. Apai nagyszülei gróf Szapáry József (1754–1822), Fejér, Moson és Szerém vármegyék főispánja, és gróf Johanna von Gatterburg (1779–1812) voltak. Anyai nagyszülei báró orci Orczy Lőrinc (1784–1847), Arad vármegye főispánja, és gróf németújvári Batthyány Terézia (1794–1861) voltak.

Már egyetemi éve alatt Heves és Külső-Szolnok vármegye szolgálatában állt, s annak gazdasági egyesületét vezette. Jogi tanulmányainak befejezése után a vármegye törvényhatóságát szolgálta, 1860-ban annak első alispánja lett. A Felirati Párt híveként kapott képviselői mandátumot 1861-ben és 1865-ben. Összesen kilencszer volt képviselő, 1867-től vármegyéje főispánja is. 1869-től belügyminiszteri tanácsos, 1870-től a Közlekedési Minisztérium államtitkára. Széll Kálmán visszalépése után a Tisza Kálmán vezette kormányban elvállalta a pénzügyi tárcát, s ebben a pozíciójában nagy érdemei voltak a magyar államháztartás konszolidációja terén. Szintén az ő érdeme az első járadékkonverzió is. Később egy ideig vezette a közlekedési tárcát is, 1889-től azonban már földművelésügyi miniszterként szerepel.

Tisza Kálmán lemondása után, 1890. március 15-én Ferenc József Szapáryt bízta meg a kormányalakítással. E kormányban olyan nagy nevek szerepeltek, mint Wekerle Sándor, Szilágyi Dezső, Baross Gábor és Csáky Albin. A Szapáry-kabinet törvénybe iktatta a közigazgatás államosságát. 1892. november 21-én távozott kormányfői posztjáról, s nem is szerepelt aktívan a politikában 1894-ig. Ekkor szakított a Szabadelvű Párttal, és az (első) Wekerle-kormánnyal, majd egyházpolitikai javaslatokat nyújtott be. 1900-ban elnyerte a tárnokmesteri méltóságot, s 1904-ben a Hitelbank elnökéül választotta.

Családja

Gróf Szapáry Gyuláné gróf tolnai Festetics Karolina (1838–1919)

1864. május 30-án, Budapesten feleségül vette gróf tolnai Festetics Karolinát (1838–1919), gróf tolnai Festetics Ágoston (1805–1882), és gróf zsadányi és törökszentmiklósi Almásy Adél (1807–1870) lányát, akitől hét gyermeke született:

- György Ágost József (1865–1929) Jász-Nagykun-Szolnok vármegye főispánja, császári és királyi kamarás; neje: cserneki Markovics Mária (1881–1946)
- Lőrinc Ágoston Gyula (1866–1919) diplomata
- József Károly Gyula (1867–1927)
- Ferenc (1869–1870)
- Amália Ilma Anna Karolina (1872–1947); férje: gróf szklabinai és blatnicai Révay Simon (1865–1928)

- Sarolta (1875–1876)
- Emerika Mária Rozália (1878–1960)

Unokái gróf Révay István (1899–1989) és Révay József (1902–1945). Dédunokája, Szapáry György (1938) magyar közgazdász, a Magyar Nemzeti Bank volt alelnöke (1993–1999, 2001–2007), 2011-től washingtoni nagykövet.

Elődje: Tisza Kálmán ideiglenesen	Magyarország pénzügyminisztere 1878–1887	Utódja: Tisza Kálmán ideiglenesen
Elődje: Tisza Kálmán	Magyarország miniszterelnöke 1890–1892 	Utódja: Wekerle Sándor